

Motiverende undervisning?

v. Marianne Riis – Mercantec – 23.september 2019

DANMARKS
EVALUERINGSINSTITUT

Introduktion

Min baggrund

- Februar 2019: chefkonsulent i EVA
 - Feedback i erhvervsuddannelserne
 - Pædagogisk ledelse og samarbejde i de gymnasiale uddannelser
 - Digitalisering på ungdomsuddannelserne
- 2013-2019 – forsker og underviser på Nationalt Center for Erhvervspædagogik (NCE), Københavns Professionshøjskole
- 2003-2013 – forsker, underviser, uddannelseskoordinator på Aalborg Universitet, Inst. for Kommunikation, e-Learning Lab, Masteruddannelsen i Ikt og Læring
- 1999-2003 – faglærer på Hotel- og Restaurantskolen i København

Især fokus på
pædagogisk it

Målsætning og formodet 'effekt'

- Eleverne bliver fastholdt i uddannelsen
- Eleverne har mulighed for at få et internationalt perspektiv på uddannelsen
- Eleverne oplever ikke at sidde stille og modtage undervisning i længere tid ad gangen
- Eleverne oplever stor grad af faglig trivsel på skolen
- Eleverne bliver inddraget i undervisningens tilrettelæggelse
- Eleverne oplever, at de bliver tilpas udfordret, så de bliver så dygtig, som de kan
- Elevers motivation for læring understøttes af underviserens anerkendende tilgang

Den gode nyhed!

Vores forskning peger på, at motivation ikke er noget, eleverne har eller ikke har.

Det er en dynamisk størrelse, der opstår, udvikles eller hæmmes i mødet med forskellige situationer. Fx i læringssituationen i skolen.

Interview med Mette Pless (Cefu/AAU)

Den mindre gode nyhed?

Der findes desværre ikke nogen patentløsning. Det handler langt hen af vejen om at tage udgangspunkt i, hvor eleverne er. Og det er jo forskelligt fra klasse til klasse og lektion til lektion.

Vores undersøgelse viser dog, at eleverne sætter stor pris på variation i både undervisningsformer og motivationsorienteringer.

Interview med Mette Pless (Cefu/AAU)

Unges ønsker og behov

Nedslag i ungdomskultur anno 2019

– individualisering og fællesskaber

Øgede valgmuligheder = øget individuelt ansvar

Øgede forventninger = øget individuelt pres

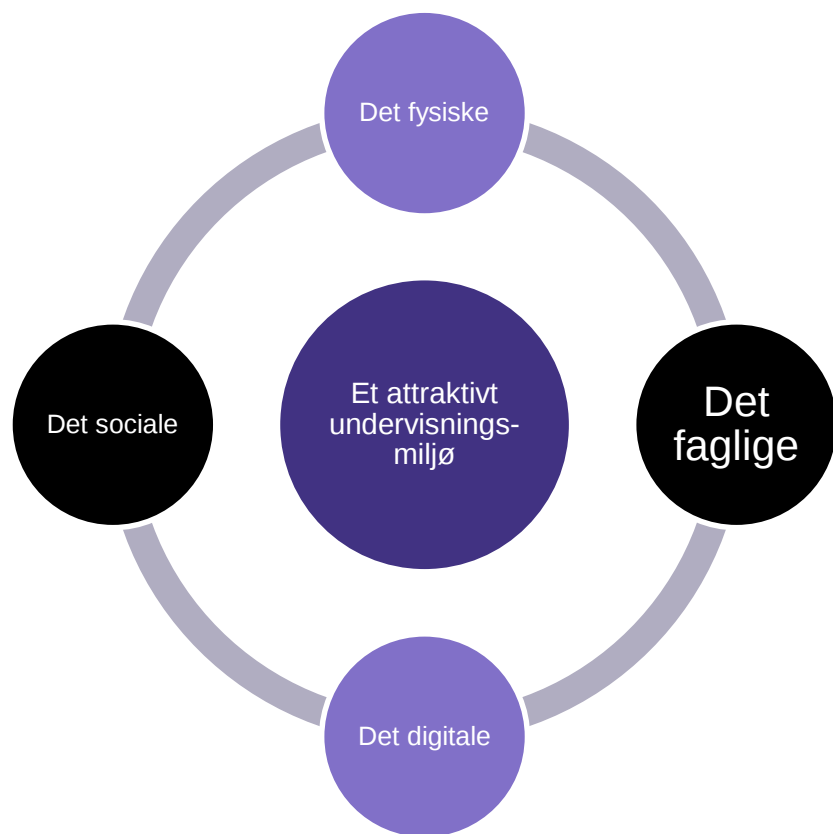
Øget behov for fællesskaber = øget relations- og identitetsarbejde

Sammenfiltrering af sfærer, dvs. skole, arbejds- og fritidsliv
– ofte også digitalt medieret

Hvilken indflydelse får ungdomskulturen ift. at skabe *motiverende* undervisning?

Elementer i et attraktivt og motiverende undervisningsmiljø

Unge elever mener, at der er et godt undervisningsmiljø når:

“

Eleverne bliver hørt i forbindelse med udvikling og evaluering

Der er **tillidsbaserede relationer** mellem lærer og elev og mellem eleverne på holdene
(Erhvervs-)fagligheden er synlig

Det er sjovt og anderledes at gå i skole (EUD)

Der er et skoleliv, der rækker længere end det faglige!

Faglig inklusion som et element i at skabe attraktive faglige miljøer

Understøt elevernes faglige tilhørsforhold

- Etabler gode studievaner og -teknikker fra starten
- Vær opmærksom på faglige forudsætninger og behov
- Forklar faglige begreber og tydeliggør faglige forventninger
- Brug mentorordninger til at støtte eleverne fagligt

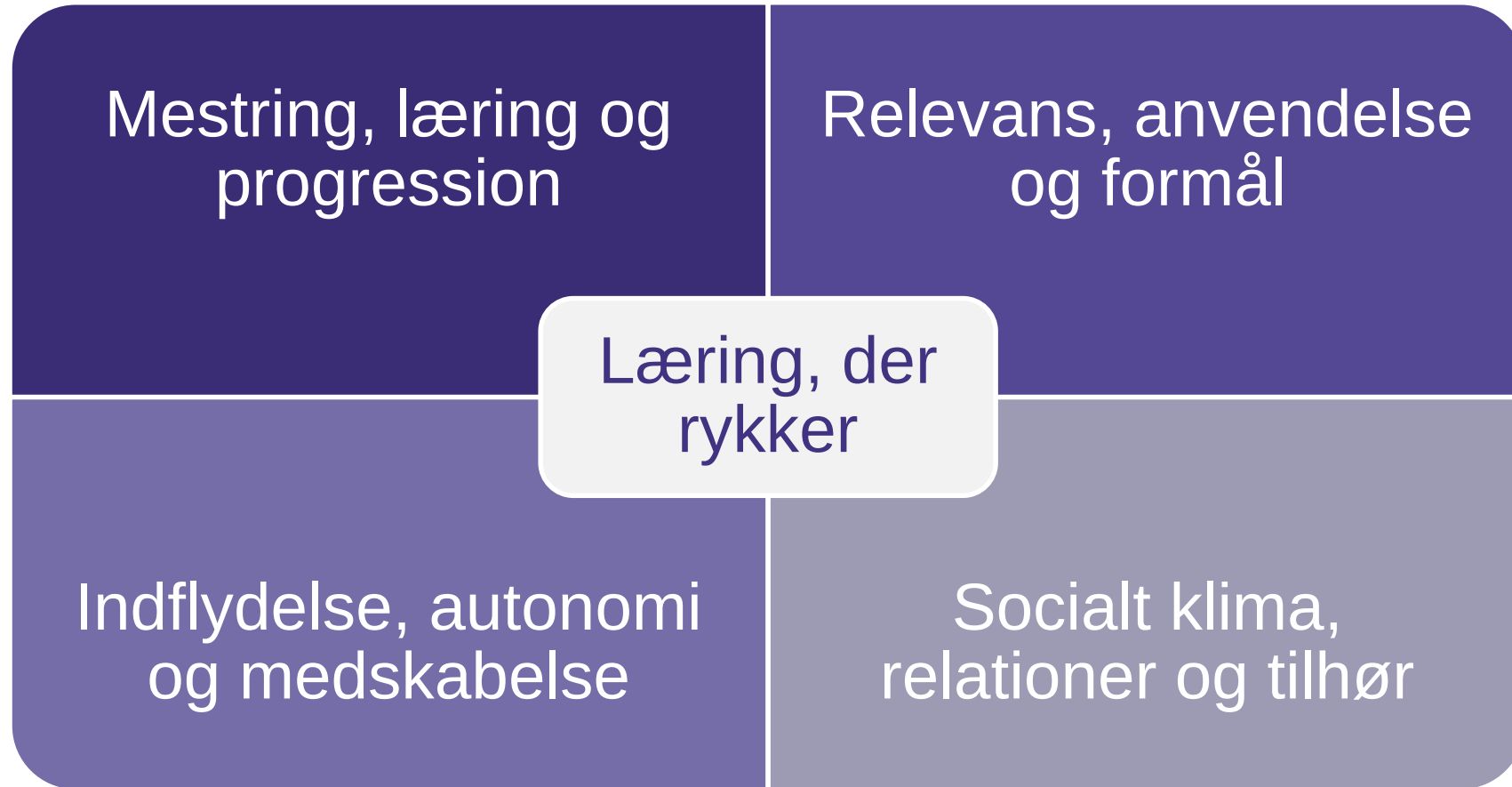
5 former for motivation og 'læring, der rykker'

Motivationsorienteringer

- 1) Vidensmotivation
- 2) Mestringsmotivation
- 3) Involveringsmotivation
- 4) Præstationsmotivation
- 5) Relationsmotivation

Læring, der rykker – også hvad angår motivation!

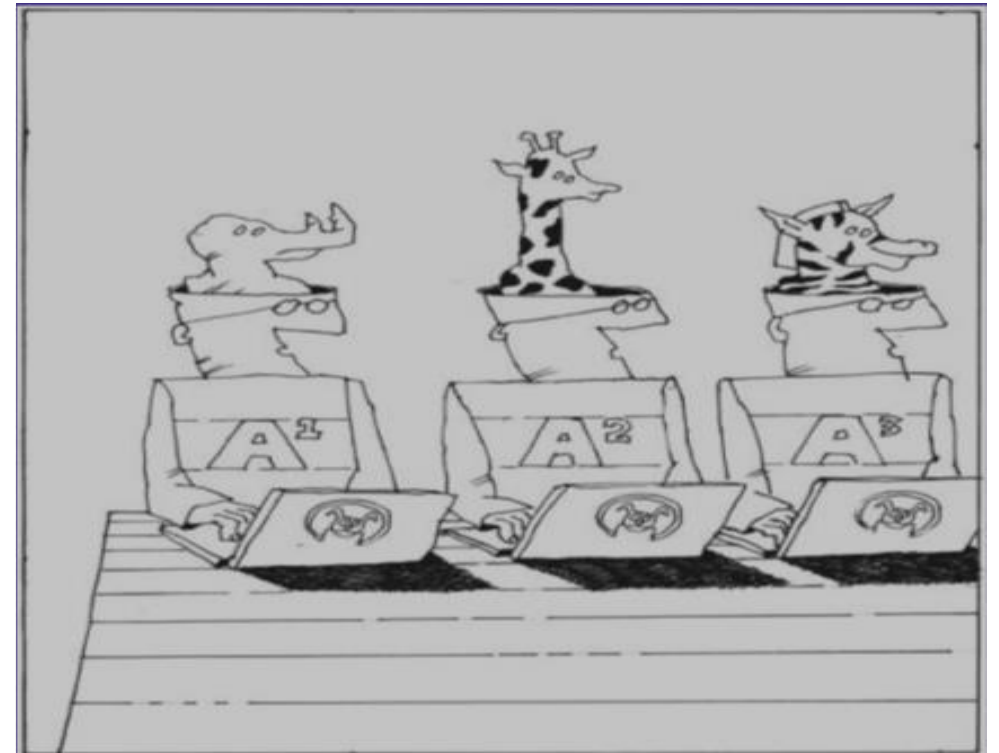

3 pædagogiske- didaktiske greb

Undervisningsdifferentiering

Handler om at der kan være forskellige veje til de samme læringsmål.

- Anerkender at elever er forskellige
- Tilbyder forskellige læringsstier/-muligheder i både undervisnings- og læreprocesser
- Udgangspunktet er viden om den enkelte elevs forudsætninger
- **Tænk i variation!**

Elevforudsætninger?

Standpunkt i faget (viden, færdigheder og kompetencer)

Drivkraft, motivation og vilje i forhold til faget/uddannelsen

Intelligens

Læringsstil

Sociale kompetencer

Biologisk modenhed

Fysiske/psykiske handicaps/udfordringer

Ungdomskultur og andre kulturelle omstændigheder

Aktiv læring

Handler om at eleverne skal være aktive i både undervisnings- og læreprocesserne.

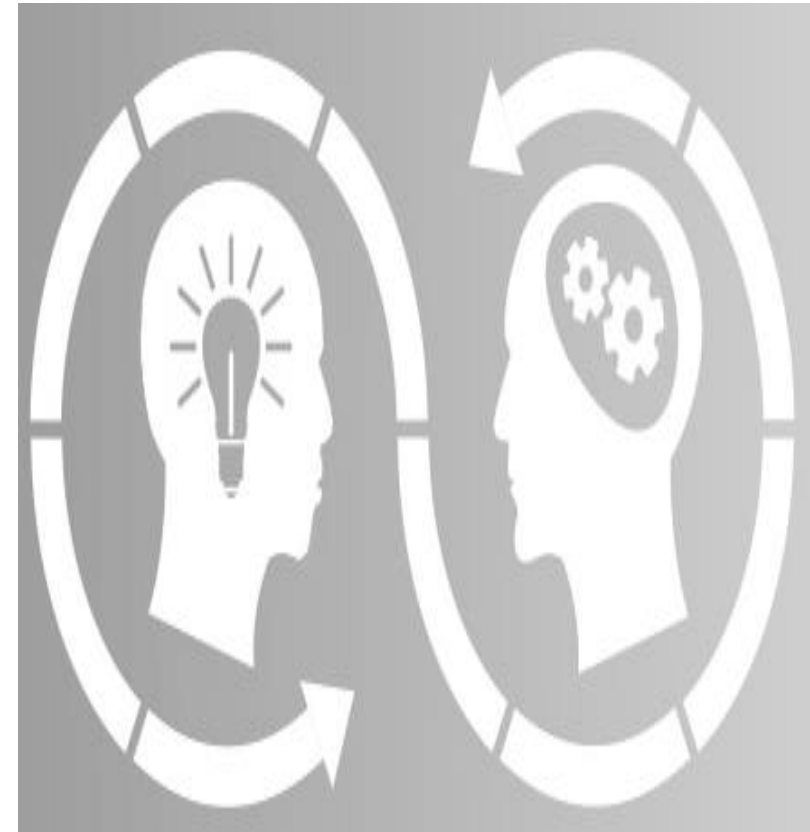
- Anerkender at den, der er aktiv, er den der lærer
- Tilbyder forskellige muligheder for at bidrage og have medindflydelse på undervisnings- og læreprocesserne
- Udgangspunktet er skiftende roller og relationer
- **Tænk i verber!**

Evaluering og feedback

Handler om at elever har brug for en løbende fornemmelse af deres progression.

- **Anderkender** at evaluering og feedback er essentiel for læring
- Tilbyder formativ evaluering og feedback i både undervisnings- og læreprocesser
- Udgangspunktet er viden om den enkelte elevs progression
- **Tænk i taksonomier koblet til læringsmål!**

En sidebemærkning om feedback ..

Feedbacken betyder, at man føler, man lærer noget. Hvis ikke du har feedbacken, så føler du ikke, du lærer noget. Du er nødt til at have noget feedback, for at du kan lære noget, mener jeg.

Ellers er det lidt den der med at du går lidt i rundkreds, for du ved ikke, hvor du står henne. Er det godt eller skidt, det jeg laver? Så den er jo super vigtig.

(Elev, personvognsmekanikeruddannelsen)

2 velafprøvede didaktiske modeller

Traditionel læringsforståelse

- overførselsmetaforen

En **instruktivistisk** videnstilegnelse, hvor læring betragtes som **overførsel af information** fra en person til en anden person

- Eleven bibringes viden
- Der er vægt på faktuel viden og abstrakte begreber, der testes

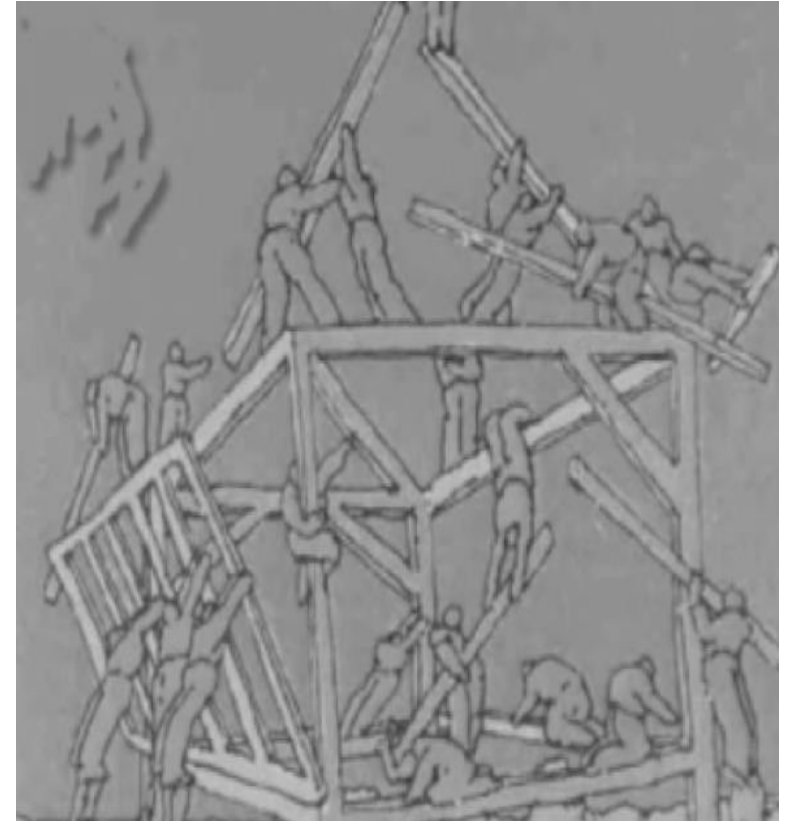

Moderne læringsforståelse

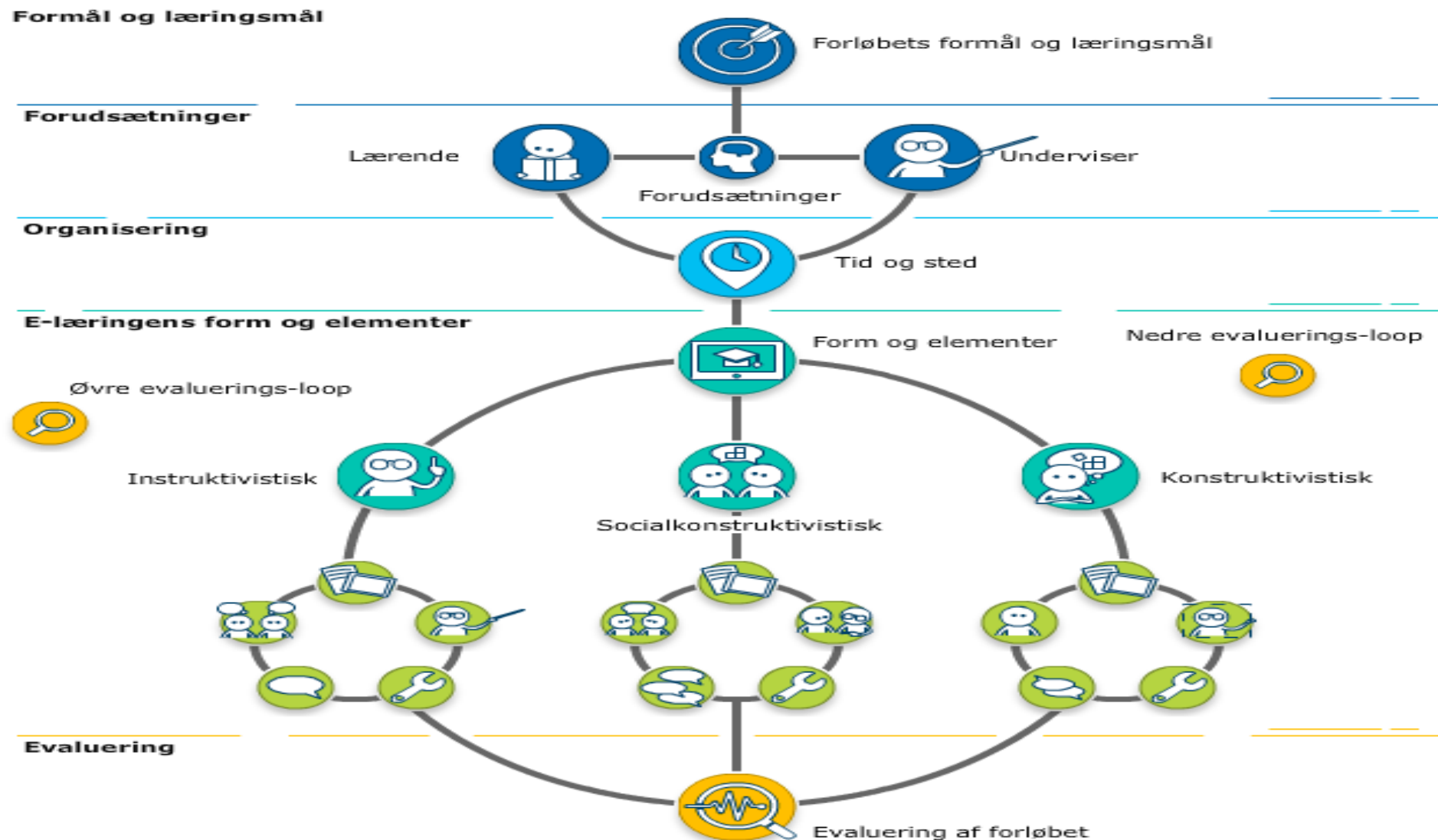
- konstruktionsmetaforen

Kan karakteriseres som en **konstruktivistisk** videnstilegnelse, hvor læring betragtes som fælles **vidensproduktion** i en dialogisk proces

- Eleven skaber selv sin viden
- *Også* fokus på hvordan vi lærer, selvevaluering og refleksion

Den e-didaktiske overvejelsesmodel

Undervisnings- tilrettelæggelse

Differentieringsaspekter

Tilegnelses Niveau	Lærings Faser	Stofmængde	Tid	Kompleksitets- grad	Nødvendige gennem- gange	Lær selv grad	Læringsstil	Intelligenser	Samarbejds- evne
Konkret eller handling	Introduktions fasen							Eksempel	
EksPLICIT sproglig tilegnelse eller handling	Tilegnelse			Eksempel			Eksempel		Eksempel
	Rodfæstning	Eksempel	Eksempel						
Rent abstrakt tilegnelse eller handlingsniveau	Anvendelse								

Digital teknologiinddragelse

Målsætning og formodet 'effekt'

- Flest mulige fuldfører deres uddannelse
- Alle elever oplever, at de bliver optimalt fagligt udfordret
- Eleverne bliver mere motiverede for undervisningen, og der opnås øget trivsel
- Eleverne oplever, at IT og de digitale muligheder styrker deres læring
- Undervisere oplever, at det bliver nemmere at undervisningsdifferentiere
- Eleverne kan arbejde mere selvstændigt, effektivt og differentieret
- Skolen opnår den bedst mulige ressourceanvendelse
- Alle undervisere er opkvalificerede til didaktisk at anvende ny teknologi, IT og virtuel undervisningen

Nye toner fra UVM/STIL?

”Brugen af teknologi i undervisningen udvikler sig fortsat.

Nu er det tid til at stoppe op for at tale mere om *bedre* teknologi i stedet for at tale om mere teknologi.”

Statuspublikation (2019)

Digital teknologibasering - generelt

Skriv

Tal

Vis

Berør

Bevæg

**Tænk i forskellige udtryksformer
og skab variation
- både i undervisningen og i forhold til
læreprocesserne**

Unge anno 2019

– Muligvis digitalt indfødte,

men

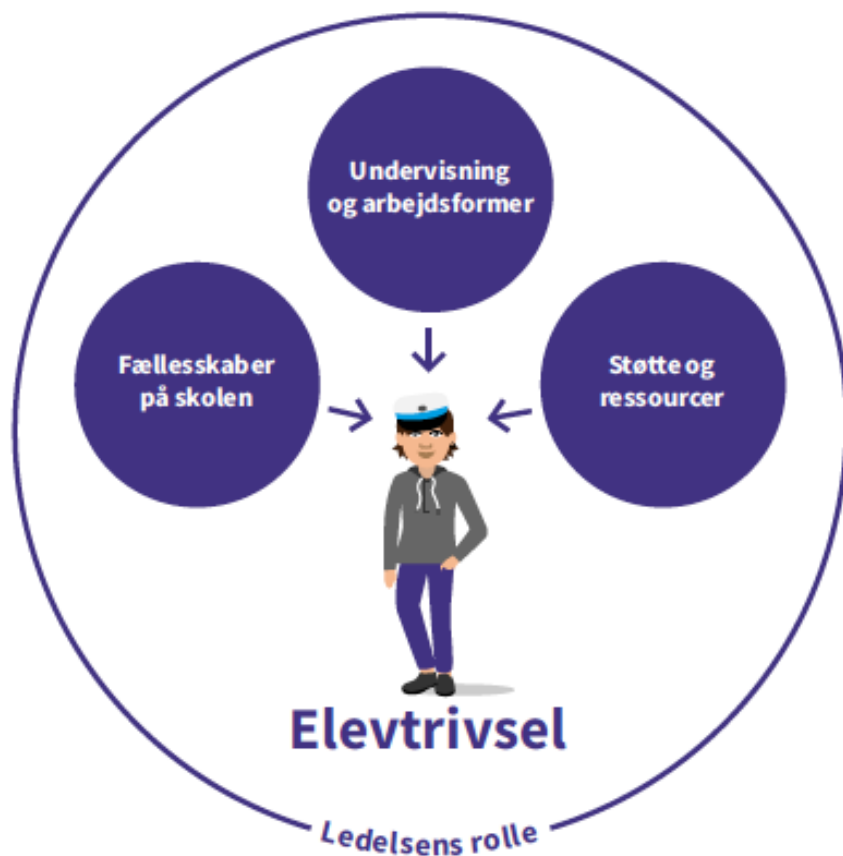
– *ikke* pr. automatik digitalt kompetente eller dannede!

– ... hverken ift. skole-, arbejds- el. samfundslivet

Pædagogisk ledelse

Pædagogisk ledelse

Læring, motivation og trivsel hænger sammen – så hvad kan I gøre?

Kan I bruge de 5 former for motivation overfor lærerne?

Tak for i dag!

- Følg evt. mine refleksjoner over digitalisering i uddannelse på min blog:

<https://mariis.net>

BILAG

www.eva.dk

DANMARKS
EVALUERINGSINSTITUT

Referencer

- Bruselius-Jensen, M. & Sørensen, N.U. (2017). *Unges fællesskaber. Mellem selvfølghed og vedligeholdelse*.
[https://vbn.aau.dk/ws/portalfiles/portal/257823936/Unges f llesskaber Online version.pdf](https://vbn.aau.dk/ws/portalfiles/portal/257823936/Unges_f_llesskaber_Online_version.pdf)
- DCUM (2017). *De fysiske rammer på erhvervsuddannelserne*.
<http://dcum.dk/ungdomsuddannelse/undersogelser/fysiske-rammer-paa-eud>
- EVA (2018). Undervisningsdifferentiering i erhvervsuddannelserne. Vidensnotat.
<https://www.eva.dk/ungdomsuddannelse/undervisningsdifferentiering-erhvervsuddannelse>.
- EVA (2016). Undervisning for alle. Tema om motivation.
<https://www.eva.dk/grundskole/undervisning-motivation>
- EVA (2017). Overgange mellem grundskole og ungdomsuddannelse. Vidensnotat.
<https://www.eva.dk/grundskole/overgange-mellem-grundskole-ungdomsuddannelse>
- EVA (2015). Et erhvervsrettet ungdomsmiljø. Trin for trin guide.
<https://www.eva.dk/ungdomsuddannelse/erhvervsrettet-ungdomsuddannelsesmiljoe-trin-trin-guide>
- Katznelson, N., Louw, A. V. & Friche, N. (2018). *Ungdomskultur og ungdomsmiljø på erhvervsuddannelserne*. Vidensnotat #4. LIP.
[https://vbn.aau.dk/ws/portalfiles/portal/293519959/LIP Vidensnotat 4.pdf](https://vbn.aau.dk/ws/portalfiles/portal/293519959/LIP_Vidensnotat_4.pdf)
- Sørensen, B. B. (2015). *Sociale relationer og fysiske rammers betydning for ændring af unges praksisser*. Ph.d. afhandling. <https://sund-by-net.dk/wp-content/uploads/2015/12/Sociale-relationer-og-fysiske-rammers-betydning-Betina-Bang-S%C3%B8rensen-Ph-d-afhandling-2015.pdf>

Ressourcer

- **Den eDidaktiske Overvejelsesmodel** – meget velegnet til planlægning af undervisning både med og uden digital teknologiinddragelse:
<http://edidaktik.evidencenter.dk/default.html>
- **eDifferentieringsmatrixen** – meget velegnet til planlægning af undervisning med differentiering som bærende princip:
<http://www.ventures.dk/edifferentiering/>
- **Skoletube** – ressource med mange små gode digitale teknologier, fordelene er at der følger databehandlersaftaler med, hvis man køber licenser
<https://www.skoletube.dk/>